

ԲՕԿՕՂԻ.

ՅՈՒՅԱԿ ԲՆԻՃԱՆՈՒՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՐՈՅ

ՏՊԱԳՐԵԼՈՅ Ի ՎԵՆԵՏԻԿ

Ի ՎԱՅՍ ՍՐԲՈՅՆ ՂԱԶԱՐՈՒՐ

—
1823

ՅՈՒՅՆԿ ԸՆԴՆՆՈՒՐ

ԳՐՈՅ ՏՊԱԳՐԵԼՈՅ Ի ՎԵՆԵՏԻԿ

Ի Միաբանութենէ Մկենասպատիւ
ՏՆ Մխիթարայ մեծի Մբբայի :

Կարգեալ ըստ Այբուբենից՝ հանդերձ հա
մառօտ բացատրութեամբ իւրաքանչիւր
Գրոց :

A
148

Ի Վ Է Ն Է Տ Ի Կ

Ի Տպարանի վանաց սոյն Ղազարու :

1823

Յետ սպառելոյ Յուզակի գրոց մե-
 րոց տպագրելոց յամին 1810, դի-
 պողագոյն դատեալեղև այժմ երկ-
 րորդ անգամ տպագրել զնոյն 'ի
 գրոց բարբառ, յաւելլով 'ի նոյն և
 որ ինչ յետ այնր 'ի լոյս ելեալ են.
 զի թէպէտ ամ ըստ ամէ տեսանեն
 Նթերցասէրք զՅուզակ գրոց 'նոր
 տպագրելոց' 'ի կատարած () լրացու-
 ցին, և նովին լրացուցանեն զթերու-
 թիւն առաջնոյն, սակայն կարևոր
 ևս համարեցաք զամենայնն միահա-
 ղոյն բովանդակութեամբ ամփոփել
 յառաջիկայ Յուզակս, հանդերձ
 հարկաւոր տեղեկութեամբք իւրա-
 քանչիւր գրոց, առ 'ի դիւրացու-
 ցանել ընթերցասիրաց զգիւտ նո-
 ցին :

Ն կիր արկաք 'ի Յուցակիս * աս
տեղանշանս և † խաչանշանս, ազ
դել կամելով այնու զայս ինչ. զի
ուր առ անուամբք գրոցն գրոշ
մեալ իցէ այս * աստղ, յայտ առ
նէ թէ սպառեալ է այն գիրք, և
կամ թէ կարի դժուարագիւտ է.
Իսկ ուր † խաչ գրոշմեսցի, իմանալ
արժան է՝ թէ սակաւ օրինակք գտա
նին 'ի գրոց անտի. քանզի հնու
թիւն ժամանակին ծախեալ է զնո
սին :

Ազգասէր :

Գիրք յորդորանաց՝ ՚ի շինութի և յօգուտ Ազգի և Ընկերութե : Աշխարհաբառ լեզուաւ յօրինեալ ՚ի Հ. Ղուկաս վարդապետէ Ինճիճեան : Տպագրեալ յամի տն 1815 :

Աւպերտ :

† Համառօտութի անճաբանութե մեծին Աւպերտի : ՚ի լոյս ընծայեալ աշխատասիրութե Տն Մխիթարայ մեծի Աբբայի : Տպագրեալ յամին 1715 :

Անն հոգւոյ :

Փորրիկ աղօթագիրք, որ և կազմի հասարակօրէն ը պարտիզի : Աշխատասիրութի Մխիթարայ Աբբահօր : Տպագրեալ յայլ և այլ ժամանակս :

Աղբիւր բարի :

* Հոգևոր խրատք և պատմութիք օգտակարք : Յօրինեալ հաւաքածոյ թարգմանութե Պետրոս վարդապետի Թիֆլիզց :

01

2

2:
7:

3:20

3:10

ոյ, և սբբաղբուծք ՚ի լոյս ընծայեալ ՚ի Մխիթարայ Աբբայէ՝ յամի 1722:

Աղօթագիրք աշխարհաբառ Կ

Յորում են ամենայն աղօթք հարկաւորք ը պատշաճի տօնից և աւուրց և պիտոյից. զարդարեալ բազմատեսակ պատկերօք, որ պատշաճեալ են առ իւրաքանչիւր տօնս: Յօրինեալ ՚ի Հ. Ղուկաս վարդապետէ Ինձիճեան՝ ՚ի դիւրութի բարեպաշտ աշխարհականաց: Տպագրեալ յամի 1822:

Աղօթամատոյց սքն Յովսէփայ:

Յորում են այլ և այլ գովեստք և աղօթք առ սքն Յովսէփ և առ սբ Աճածինն: Յօրինեալ յաշակերտաց Մխիթարայ Աբբայի: Տպագրեալ յամի 1781:

Ամարանոց բիւզանդեան:

Յորում են նախ աշխարհագրական տեղեկութիք ՚ի վերայ նեղուցին Կոստանդնուպօլսոյ. և ապա ստորագրին ոտանաւոր շափմամբ ծովեզերեայ գիւղք, և հնութիւնք նոցին: Յօրինեալ ՚ի Հ. Ղուկաս վարդապետէ Ինձիճեան: Տպագրեալ յամի 1794:

Այբբենարան

՚Ի պէտս մանկանց ՚ի մարզութիւնս ընթերցանութեան . տպագրեալ ՚ի կրկին զիրս , միջակ և մեծ գրովք :

Աշխարհագրութի

՚Ի վերայ շրեց Տասանց աշխարհի՝ Ասիոյ ,
Եւրոպեոյ , Աֆրիկոյ և Ամերիկոյ :

Բաժանեալ ՚ի զանազան հատորս . ուր բովանդակին հարկաւոր գիտելիք ՚ի վերայ քաղաքաց , զիւղից , զետոց և լեռանց . և ՚ի վերայ բարուց , սովորութեց , կառավարութեց , լեզուաց և կրօնից իւրաքանչիւր տեղեաց և ազգաց : Նոյնպէս պատմին և ամենայն բերք և վաճառք քաղաքաց և աշխարհաց : Մինչև ցարդ ՚ի լոյս ընծայեցան հատորք մետասան . որոց Առաջինն է Հասարակասութի ընդհանուր աշխարհագրութի : Երկրորդն՝ Ամերիկա միահատոր : Երրորդն՝ Աֆրիկէ նոյնպէս միահատոր : Չորրորդն Եւրոպիա՝ բաժանեալ ՚ի զհատորս : Եւ Հինգերորդն Ասիա , տպագրեալ միայն ան և զհատորքն , այն է՝ հայաստան և հնդկաստան : ՚Ի լոյս ընծայեալ աշխատասիրութի ՏՏՏՏ Ստեփաննոսի Գիւվէր Ազոնց՝ Գերապատիւ Արքեպիսկոպոսի և Ընդհանրական Աբ-

բայի Մխիթարեան միաբանութե՛ն . և Հ.
Ղուկաս վարդապետի Ինճիճեան : Տպա-
գրութի՛ն սկսեալ է յամէն 1802 :

— Նոյն աշխարհագրութիւն՝ գտանի և
պատկերազարդ . բաժանեալ 'ի բազում
հատորս :

— Եւ նոյնն դարձեալ պատկերազարդ՝
ներկեալ վայելուչ երանգօք :

Մշխարհացոյցք :

† Համատարած մեծ , փորագրեալ Յամս-
տէրտամ՝ յամի 1695 :

Համատարած փոքր քառակուսի , փորա-
գրեալ 'ի Հ. Եղիա վարդապետէ Էնտա-
ղեան , յամի 1784 :

† Հայաստանեայց մեծ , փորագրեալ 'ի
Վէնէտիկ՝ յամի 1778 :

Հայաստանեայց փոքր , փորագրեալ 'ի
Հ. Իգնատիոս վարդապետէ Խաչատու-
րեան , յամի 1751 :

Երկրին աւետեաց , փորագրեալ 'ի Հ.
Իգնատիոս վարդապետէ Խաչատուրեան ,
յամի 1746 :

Չորից մասանց աշխարհի որիչ որիչ ,
փորագրեալ 'ի Հ. Եղիա վարդապետէ
Էնտաղեան , 'ի 1786 և 'ի 1787 :

Օսմանեան տէրութե՛ն , փորագրեալ 'ի
Հ. Եղիա վարդապետէ Էնտաղեան՝ յամի
1787 :

Սեաւ ծովու և շրջակայից նորա , հան-

դերձ Ռուսէլիւ , փորագրեալ 'ի Վէնէ-
տիկ յամի 1791 :

Նեղուցին Աոստանդնուպօլսոյ , փորա-
գրեալ 'ի Վէնէտիկ յամի 1791 :

Մարմարա ծովուն և շրջակայից նորա ,
փորագրեալ 'ի Վէնէտիկ յամի 1805 :

Պոնտոս ծովուն և շրջակայից նորա ,
հանդերձ տաճկական գրութք , փորագրեալ
'ի Վէնէտիկ յամի 1820 :

Մուսթինութէց և Մուլուէց :

Աճաբանութի բարոյական՝ բաժանեալ
յերկուս հատորս : Թարգմանեալ 'ի Յա-
կովբայ Արօնաւորէ ջահէցւոյ , և տպա-
գրութք 'ի Լոյս ընծայեալ 'ի Մեծէն Մխի-
թարայ Աբբայէ՝ յամի 1721 : Դարձեալ
տպագրեալ յաշակերտաց նորին՝ բաղդա-
տութք հին օրինակաց , յամին 1773 :

Մճաշունչ :

† Մք դիւք հին և նոր կտակարանաց՝ մե-
ծագիր և պատկերազարդ : Տպագրեալ
յամի 1733 , աշխատասիրութք Տն Մխի-
թարայ Աբբա հօր :

— Դարձեալ նոյնն միջակ դրիւք և մանր
գրով տպագրեալ յընտիր օրինակէ՝ բաղ-
դատութք ը հին ձեռագրաց և հանդերձ
ծանօթութեամբք տարբերութեց . 'ի ձեռն

Յուհաննու վարդապետի Զօհրապեան .
յամին 1805 :

Եւ նոյնն դարձեալ փոքրադիր՝ բաժա-
նեալ 'ի չորս հատորս :

Մտենաբանութի :

Այն է ատենական ճառ սբյն Ներսէսի
Լամբրոնացւոյ , ընդ այլ երկուց ճառից
նորին 'ի համբարձումն քնի , և 'ի գալուստ
հոգւոյն սբյ : Տպագրեալ բաղդատութի
ձեռագիր օրինակաց յամի 1787 :

— Նոյն Ատենաբանութի հանդերձ Խա-
լական թարգմանութի 'ի Հ. Յարութիւն
վարդապետէ Աւդերեան , և համառօտ ծա-
նօթութիք : Տպագրեալ յամի 1812 :

Մըհեստ անսիրութի :

Քերթուած թարգմանեալ 'ի լատին բնա-
գրէ 'ի հայ՝ ոտանաւոր չափմամբ . 'ի Հ.
Մանուէլ վարդապետէ Զախճախեան .
բաժանեալ յերես գիրս : Յամին 1819 :

Մէտարան տնատեալ :

Տպագրեալ փոքր գրիւք , ազնիւ և դեղեցիկ
պատկերօք՝ յամի 1816 :

Բան գործնական , և գործ բանա-
կան :

Հրահանգութի չորից բարոյական առա-
քինութեց՝ ոտանաւոր չափմամբ : Յօրի-
նեալ 'ի Հ. Մկրտիչ վարդապետէ Աւգե-
րեան : Տպագրեալ յամի 1812 :

Բառարան հայկազեան լեզուի :

* Բաժանեալ յերկուս հատորս . որոց ա-
ռաջին է միայն գրաբառ , յորում բացա-
տրին հասարակ բառք հայկազեան լեզուի :
Տպագրեալ յամի 1749 : Գործ Մխիթա-
րայ Աբբազօր , և աշակերտաց նր :

Երկրորդ հատորն պարունակէ նախ՝
զմնացորդս առաջին հատորոյն . երկրորդ՝
զյատուկ անուանս նք զրոց և արտաքին
մատենագրաց . երրորդ՝ զբառս 'ի գրաբա-
ռէ յաշխարհաբառ . չորրորդ՝ յաշխար-
հաբառէ 'ի գրաբառ : Տպագրեալ յամի
1769 :

Բառարան յատալական լեզուէ 'ի
հայ և 'ի տաճիկ բարբառ :

Յօրինեալ ըստ ընտիր բառարանաց Իտա-
լացւոց , և ճոխացուցեալ աղգի աղգի ըն-

տիր յատկաբանութիւնք լեզուին՝ ՚ի Հ. Մա-
նուէլ վարդապետէ Զախճախեան : Տպա-
գրեալ յամի 1804 :

Բառարան Գաղղիարէն և Հայերէն :

Բովանդակի յերկուս հատորս . որոց առա-
ջինն է ՚ի Գաղղիականէ ՚ի Հայ՝ համառօտ
ոճով . տպագրեալ յամին 1811 :

Իսկ Երկրորդ հատորն է ՚ի Հայոյ ՚ի
Գաղղիական լեզու, նովին կարգաւ : Տպա-
գրեալ յամի 1817 : Երկրորինն իսկ աշխա-
տասիրութիւն Հ. Յարութի վարդապետի
Աւգերեան :

Բառարան Անգղիարէն և Հայերէն :

Այս բառարան ևս բաժանեալ է յերկուս
հատորս . որոց առաջինն է Անգղիականէ
՚ի Հայ , յօրինեալ ըստ ընտիր բառագրաց
անգղիացւոց , հանդերձ հնչմամբ անգղիա-
կան բառից՝ հայկական տառիւք , ՚ի Հ.
Յարութի վարդապետէ Աւգերեան : Տպա-
գրեալ յամին 1820 :

Իսկ Երկրորդ հատորն է ՚ի Հայոյ
յԱնգղիարէն , յօրինեալ հանդերձ յա-
ւելմամբ նորագիւտ հայկական բառից . և
տպագրեալ ՚ի 1823 :

Բարի խորհուրդներ :

Ամսական մտածութի յօրինեալ աշխարհաբառ լեզուաւ 'ի Հ. Մկրտիչ վարդապետէ Ազգերեան, հանդերձ տաճկական թարգմանութեամբ Պետրոս վարդապետի Ազգերեան : Տպագրեալ յամի 1809 :

Բացատրութի Շարականաց :

Այն է մեկնութի դժուարիմաց բանից շարականի, ճոխ բանիւք և կարևոր տեղեկութիք անաբանական գիտութեանց : Յաւելեալ 'ի վերջոյ և ճառ 'ի վերայ բըխման Հոգւոյն սբյ : Շարագրեալ 'ի Հ. Գաբրիէլ Աթոռակալ վարդապետէ Աւետիքեան : Տպագրեալ յամի 1814 :

Բացատրութի Չափուց և կշռոց :

Յորում դնի նախ՝ յունարէն չափաբանութի Եպիփանու հանդերձ հայկական թարգմանութիք. և քննին բանք չափուց և կշռոց Շիրակացւոյն և Խորենացւոյն : Երկրորդ՝ մեկնին ստուգաբանութեամբ հանդերձ ամենայն չափք, կշիռք և զբանք նախնեաց ըստ կարգի այբուբենից, յաւելեալ 'ի նս զեբրայական, զլոյն և զլատին բառս : Երրորդ՝ յաւելեալ լինին արդի չափք և կշիռք դադղիացոց : Եւ չորրորդ՝

դնի 'ի վախճանի ուրոյն համեմատութիւնն
հայկական նոյնպիսի բառից ընդ տաճկա-
կանին : Յօրինեալ 'ի Հ. Յարուի վիպտէ
Աւգերեան : Տպագրեալ յամի 1821 :

Բժշկականութի :

Որ է աշխատասիրութի Պարոն Միքայէ-
լի Բէստէն՝ Բժշկի Նգիպտական Իշխա-
նին, և բաժանեալ յերկուս հատորս : Որոց
առաջին հատորն է բուն բժշկականութի
տեսական և գործնական : Իսկ երկրորդն՝
բժշկական բառարան համառօտ 'ի զանա-
զան լեզուս՝ հայկական գրովք : Տպագրեալ
յամին 1822 :

Բնական պատմութի Թուչնոց :

Այն է ստորագրութի զանազան տեսա-
կաց Թուչնոց ըստ կարգի նոր Բնաբանից՝
հանդերձ կարևոր գիտելեօք, և զարգա-
րեալ պատկերօք իւրաքանչիւր Թուչնոց,
'ի ձեռն Հ. Սամուէլ վարդապետի Սամ-
սարեան՝ յաշխարհաբառ լեզու : Տպագրեալ
յամին 1815 : Մինչև ցարդ ելեալ են 'ի
լոյս վեց տեսակք միայն :

Բնական պատմութի՛ն Նորքոտա նեաց :

Որ է ստորագրութի՛ն բնութե՛ն և հանգա-
մանաց իւրաքանչիւր ցամաքային կենդա-
նեաց : Յայժմ տպագրեալ են յաշխար-
հաբառ լեզու պատմութիւնք Ասպկաց և
Փղի, ՚ի զանազան տեսրակս բաժանեալ՝
հանդերձ պատկերօք նոցին : Յօրինեալ ՚ի
Հ . Ղուկաս վարդապետէ Ինձիճեան .
տպագրեալ յամին 1801 . և 1814 :

Բնական օրէնք :

Այն է կրթութիւն առ ՚ի լինել բարի և
պարկեշտ քաղաքացի . արարեալ յաշխար-
հաբառ լեզու ՚ի Մեսրոպ վարդապետէ
Աղաչաղեանց : Տպագրեալ յամին 1819 :

Բուրվառ աղօթից :

Գրքոյկ փոքրիկ , յորում են հատընտիր
աղօթք և հայցուածք պիտանիք : Տպա-
գրեալ յամի 1801 :

* Նոյնն փոքր ինչ մեծագոյն դրիւք քան
ղառաջինն և խոշոր դրուք , յոր յաւելեալ
են և քանի մի աղօթք : Տպագրեալ յամի
1803 :

— Նոյնն դարձեալ առաւել մեծագոյն

դրիւք, և նովին գրուք. Ճոխացուցեալ
այլ ևս կարևոր աղօթիւք՝ և նոր պատ-
կերօք: Տպագրեալ յամի 1812:

Պանծարան շնորհաց:

Բաժանեալ յերկուս դիրս. որոց առա-
ջինն է մեկնութի Ո՛ղջլեր թաղուհի աղօ-
թիցն: Իսկ երկրորդն՝ ճառք ՚ի վերայ սօ-
նից և առաքինութեց սբյ կուսին: Թարգ-
մանեալ յիտալականէն ՚ի Հ. Յովսէփ
վարդապետէ Պաղտասարեան: Տպագրեալ
յամի 1812:

Պիշերք Եռնկ Փիլիսոփայի, կամ Եռնկ Ֆէյլէսօֆուն Ֆիլանէրի:

Յորում ստուերագրին մարդկայինս կենաց
վիճակ և թշուառութիւնք. և ՚ի վերջն
գոն նաև բարոյական և իմաստասիրական
բանք: Բաժանեալ յերիս փոքր հատորս:
Թարգմանեալ ՚ի տաճկական լեզու՝ աշ-
խատասիրուք Երեմեան Պարոն Յովհան-
նիսի արքունի թարգմանի: Տպագրեալ
յամի 1819:

Պործք առաքելոց:

Որ է տնատեալ և առանձին տպագրութի
գործոց և թղթոց՝ միջակ դրիւք: Տպա-
գրեալ յամի 1816:

Ղեղ կենաց :

Է հոգևոր բժշկարանն առ ՚ի փարատել զխտոս մեղաց, և յառաջնորդել յառաքինութիս : Յօրինեալ յաշխարհաբառ լեզու կոստանդնուպօլսոյ ՚ի Հ. Մկրտիչ վարդապետի Աւգերեան . տպագրեալ յամին 1810 :

Ղժոխք բացեալ :

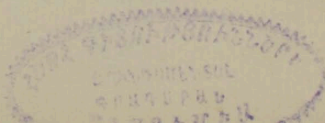
Յորում են մտածութիւնք ՚ի վերայ տանջանաց զժոխոց : Թարգմանեալ յաշակերտաց Մխիթարայ Աբբայի, և տպագրեալ յամի 1753 :

Ղիմառնութի կամ Բանաստեղծութի Ղորից վերջնոց :

Որ է հոգևոր քերթուած զիմառնաբար յաղագս շորից վերջնոց մարդոյ ՚ի գրաբառ և յաշխարհաբառ լեզու : Յօրինուած Հ. Մկրտիչ վարդապետի Աւգերեան . տպագրեալ յամին 1810 :

Ղիտակ բիւզանդեան :

† Այն է օրագրութի երևելի անցից ժամանակիս ՚ի լեզու աշխարհաբառ, սկսեալ

A
1689

յամէն 1812 մինչև ցամն 1817: Կան 'ի սմա և զանազան գիտելիք բանասիրականք, արհեստականք, և բնականք, դիպուածք և արտավէպք զուարճալիք, ևն:

Ղալրութի նամակաց:

Յորում աւանդին կարևոր հրահանգք ճոխագոյն օրինակօք թղթոց, 'ի գրաբառ և յաշխարհաբառ լեզու՝ 'ի կատարեալ ուսումն արհեստի նամակագրութե: Յօրինեալ 'ի Հ. Եղիա վարդապետէ թովմաճանեան: Տպագրեալ յամի 1805:

Ղրախտ հոգւոյ:

* Յորում են բանք հոգևորականք. թարգմանեալ Տն Մխիթարայ մեծի Աբբայի: Տպագրեալ յամի 1729:

Եզովբոս:

Յորում բովանդակին Առակք՝ որք յածին յանուն Եզովբոսի առականսօսի, և վարքնորին. թարգմանեալ յաշխարհաբառ լեզու՝ յաւելմամբ զանազան ծանօթութեց, ոտանաւոր իմաստից և բարոյական խրատուց՝ 'ի զբօսանս և 'ի կրթութիւն մանկանց, հանդերձ բազում պատկերօք. 'ի Հ. Մինաս վարդապետէ Բժշկեան: Տպագրեալ յամի 1818:

Աղանակ բիւզանդեան :

† Այն է տեղեկութի օգերեոյթ փոփոխութեց իւրաքանչիւր տարւոյ ըստ իւրաքանչիւր քառորդաց լուսնի . սկսեալ յամէն 1803 մինչև ցամն 1820 . և ճոխացուցեալ ամ ըստ ամէ ուսումնական և արուեստական տեղեկութիք , և արտաքին և եկեղեցական պատմութիք , յաշխարհաբառ լեզու :

Առանկիւնաչափութի :

Որ բովանդակի յերկուս գիրս՝ ՚ի մակարդակ և ՚ի դնտական եռանկիւնաչափութիւն . է գիտութի տեսական և գործնական . չափէ զՏեռաւորութի և զբարձրութի լերանց , աշտարակաց և աստեղաց՝ եռանկեամբք և թուաբանական հաշուօք : Ունի ՚ի վերջոյ և աղիւսակ նշանակաց ՚ի պէտս այսր գիտութեան : Յօրինեալ ՚ի Հ. Սահակ վարդապետէ Պրոնեան : Տպագրեալ յամի 1810 :

Արկրաչափութի :

Բաժանեալ յերիս գիրս՝ յերկայնաչափութիւն , ՚ի մակարդակաչափութի և ՚ի հաստատաչափութի . որ տեսական և գործնական նախադասութիք և զիւրիմաց ոճով

ուսուցանէ չափել և դիտել զամենայն տա-
րածութի և զհեռաւորութիւն, հանդերձ
տախտակօք պատկերաց : Յօրինեալ 'ի Հ.
Սահակ վարդապետէ Պրոնեան : Տպա-
գրեալ յամի 1794 :

Երկրաչափութի գործնական :

Գործնական տեղեկութիք երկրաչափուէ՝
համառօտեալ աշխարհաբառ լեզուաւ 'ի
պէտս ուսումնասէր մանկանց : Յօրինեալ
'ի Հ. Իգնատիոս վարդապետէ Փափա-
ղեան . և տպագրեալ յամի 1817 :

Եւսեբիոս :

Այն է ժամանակագրական պատմութի
նախնեաց, և Քրոնիկոն կանոն ազիւսա-
կեալ՝ Եւսեբի Պամփիլեայ կեսարացոյ .
որոյ յունական բնագիրն կորուսեալ գո-
լով ըստ մեծի մասին, 'ի հայերէն հին
թարգմանութէ նորոգ թարգմանեալ ե-
ղև 'ի լատին բարբառ՝ հանդերձ ճոխ ծա-
նօթութիւն լատինականին 'ի Հ. Մկրտիչ
վարդապետէ Ազգերեան : Եռալեզու տպա-
գրութիւն յամին 1818 :

Եփիմէրտէս :

Յորում են մշտնջենաւոր շրջանք տարե-
կան գուշակութեց օգոց ևն : Յօրինեալ 'ի

Սարգիս վարդապետէ Արքեպիսկոպոսէ
Սառաֆեան : Տպագրեալ յամի 1796 :

Ընդօրինակութի զործնական :

Որ է ուսումն ճշգրիտ դժագրելոյ զայն
ամենայն, որ անկանի ը տեսութի. հան-
դերձ առանձին հատորով վայելուչ տախ-
տակաց 'ի զործագրութի կանոնացն : Յօ-
րինեալ 'ի Հ. Իգնատիոս վարդապետէ Փա-
փաղեան : Տպագրեալ յամի 1815 :

Թէնհատէ սլիր քեամիլ ատամ :

† Այն է առանձնախօսութի Եունկ Փի-
լիսոփայի 'ի վերայ արարածոց և արարչին.
Թարգմանեալ 'ի տաճկական լեզու 'ի Պա-
րոն Յովհաննիսէ Երեմեան : Տպագրեալ
յամի 1816 :

Թուվմա գեմբացի :

Յորում են ազդու խրատք հոգևորականք
առ 'ի նմանող լինելոյ Քնի. 'ի չորս գիրս
բժականեալ : 'ի Թարգմանուեց այսր զրոց
ընտիր է այժմեան Թարգմանութին. որ է
Հ. Վրթանէս վարդապետի Ասկերեան :
Տպագրեալ յամի 1786 :

ԹՎԱԼԱՔԱՆՈՒԹՄԻ զՐԱՔԱՈ :

Յորում աւանդին պէսպէս ծանօթութիւնք զթուոց, և դյատկութեց նց. և կանոնք յոլովք յազգի ազգի հաշիւս պիտանիք, հանդերձ բազում օրինակօք: Արարեալ 'ի Հ. Սուբիաս վարդապետէ Աղամալեանց: Տպագրեալ յամի 1781:

ԹՎԱԼԱՔԱՆՈՒԹՄԻ աշխարհաբառ :

Յորում աւանդին կանոնք դիւրիմացք, և օրինակք պարզք և բացայայտք, և քանի մի թուաբանական խաղարկութիւնք զուարճալիք: Աշխատասիրեալ 'ի Հ. Խաչատուր վարդապետէ Սիւրմէլեան: Տպագրեալ յամի 1788. որ և 'ի 1817 նորոգ տպագրեալ՝ քննութեամբ և յաւելմամբ զանազան փորձից և բանից 'ի դիւրութի ուսանողաց, 'ի նոյն հեղինակէ:

ՎԱՄԱՂԻՐՔ :

Որ է կարգաւորութի հասարակաց աղօթից Հայաստանեայց եկեղեցւոյ: Տպագրեալ յամի 1793. որ ընտիր է քան զայլ առաջին տպագրութիւնս, ուր յաւելեալ են 'ի վերջոյ նաև Շարականք ննջեցելոց:

Իմաստասիրութի բարոյական :

Յորում են բարոյական խրատք՝ զարգա-
բեալ բազմադիմի յիշատակօք զանազան
հին պատմուեց, և առակաց . ուր յաւե-
լեալ է ՚ի վերջոյ ՚ի թարգմանէն ծանօ-
թութիւն հնութեց և մթին ասացուա-
ծոց հեղինակին . ՚ի ձեռն Հ. Վրթանէս
վարդապետի Ասկէրեան . տպագրեալ յա-
մի 1793 :

Խթան զղջման :

* Խրատք պիտանիք և մտածութիւնք վն
խոստովանութեան և ապաշխարութեան :
Թարգմանեալ ՚ի տր Պետրոսէ Մուհու-
պեան . տպագրեալ յամի 1727 :

Խոկմունք քրիստոնէականք :

Ամօրեայ մտածութիք համառօտ և ազ-
դու բանիւք : Ընտիր է վերջին թարգմա-
նութին՝ յամի 1771 . ՚ի Հ. Վրթանէս
վարդապետէ Ասկէրեան :

Խորհուրդ անպաշտութե :

Յորում մեկնաբանութի յառաջ բերին
վկայութիք սք զրոց վասն տնօրինական
խորհրդոցն Քնի, առ ՚ի կրթութիւն ան-

պաշտութե : Յօրինեալ 'ի Հ. Մատթէոս
վարդապետէ Եւդոկիացւոյ. և տպագրեալ
յամի 1775 :

Խորհրդատետր սքյ Պատարագին :

* Տպագրեալ յամի 1741 . մեծադիր և
խոշորագիր :

— Եւ երկրորդ անգամ 'նոյնն տպագրեալ
'ի 1809 . մեծ և փոքր դրիւք և միջակ գրովք :
— Նոյնն դարձեալ երրորդ անգամ 'ի 1825 .
կրկին դրիւք, մեծ խոշորագիր, և փոքր մի-
ջակագիր, և պատկերօք զարդարեալ :

Խրախճան պատմութե հայոց :

Այն է համառօտութի պատմութե ազ-
գիս Հայոց : Յօրինեալ 'ի Հ. Միքայէլ
վիպտէ Չամչեան, և տպագրեալ 'ի 1811 :

**Խրատք կրօնաւորական կատարե-
լութեան :**

Որ է գիրք պիտանի և օգտակար վն կրօ-
նաւորական վիճակի . ուր 'ի վերջոյ յաւե-
լեալ են և մտածուիք ըն եօթանց աւուրց
եօթնեկին 'ի վերայ եօթն առաքինուեց
Քնի Տն մերոյ : Թարգմանեալ 'ի Հ. Վր-
թանէս վարդապետէ Ասկերեան . տպա-
գրեալ յամի 1779 :

Օ՝աղիկ վարուց սրբոյ :

Համառօտ պատմութի վարուց սրբ' քա-
ժանեալ յերկուս վոքրիկ հատորս . յառաջ
նումն են վարք սրբն՝ զորս տնէ եկեղեցի
հայաստանեայց . 1800 : Եւ յերկրորդն՝ են
վարք սրբ և երեւելի արանց՝ զորս յիշատա-
կեն յայամաւուրք : Յօրինեալ 'ի Հ . Մկր-
տիչ վարդապետէ Աւդերեան : Տպագրեալ
յամի 1803 :

Օ՝առ կենաց :

† Յորում բովանդակին մեկնութիք խոր-
հրդոյ սրբ' պատարագին , զարդարեալ պատ-
կերօք հին և նոր կտակարանաց : Հաւա-
քեալ յԱթանաս վարդապետէ Տայի սի-
մոնեան , և տպագրեալ 'ի 1750 :

Աերակուր քահանայից :

* Խրատք և աղղարարութիք վասն քահա-
նայից 'ի դործ անձային պաշտաման : Թարգ-
մանեալ 'ի Տէր Ածատրոյ Զուղայեցւոյ :
Ընդ սմա կազմի և գրքոյկն կոչեցեալ ար-
հեստ փրկութե , Թարգմանեալ յաշակեր-
տաց Մխիթարայ մեծի Աբբայի , և տպա-
գրեալ յամի 1760 :

ԱԻԼՂԱՐԻ ԹԷՎԱՐԻԽ :

Համառօտութի պատմութե՛ն ազգիս Հայոց
'ի լեզու տաճկական : Յօրինեալ 'ի Հ .
Միքայէլ վարդապետէ Չամչեան , և տպա,
գրեալ 'ի 1811 :

Աշիւ ժամանակի :

* Յորում են հոգևորական խրատք՝ բաղ-
դատութի՛ ժամանակաւոր բարեաց ընդ
յաւիտենականին : Թարգմանեալ 'ի Հ .
Չաքարիա վարդապետէ Աւքսանեան
ակնեցւոյ : Տպագրեալ յամի 1750 :

Արթուծիւն աղօթից :

Այն է կրթութի մտածական աղօթից ,
յորում են և գովեստք առ սբ Ածածինն
ոտանաւոր չափմամբ : Այս 'ի վերջոյ և
կարգ լիակատար ներողութի՛ն օրհնութիւն
շնորհելոյ հոգեւարաց : Աշխատասիրեալ
'ի Գերապատիւ Մխիթարայ Աբբայէ՛ ,
վերջին տպագրութի՛ն որ եղև յամի 1772,
ընտիր է քան զառաջինն :

Արթուծիւն կամ Վհնեութի Խոս տովանահարց :

Այն է հրահանգ գործնական առ բարւոք
մատակարարելոյ զխորհուրդն ապաշխտ-

բութեան՝ հարցմամբ և պատասխանեօք :
Թարգմանեալ յիտալական լեզուէ ՚ի Հ.
Ղուկաս վարդապետէ Օղուլուխեան .
տպագրեալ յամի 1821 :

Հանգանակ հաւատոյ :

Որ է բացատրութի բանից հաւատամբին .
յօրինեալ կրկին լեզուաւ՝ յաշխարհաբառ
և ՚ի տաճկերէն , ՚ի Հ. Իգնատիոս վար-
դապետէ Փափազեան . տպագրեալ յամի
1807 :

Հանդերձեալ կենաց գիրք :

* Յորում հաստատի այլ և այլ օրինակօք
դոյութի հանդերձեալ կենաց . Թարգմա-
նեալ ՚ի Յովհաննէս վարդապետէ Նիկո-
միդացոյ . տպագրեալ յամի 1751 :

Հասարակախօսութի կամ Վերա- ծութի Աշխարհագրութե :

Որ է նախաշաւիղ աշխարհագրական գի-
տութե , բովանդակեալ զընդհանուր գի-
տելիս աշխարհի , զուսումնականս , զբնա-
կանս և զքաղաքականս . հանդերձ զանա-
զան տախտակօք պատկերաց և աշխարհա-
ցուցից : Աշխատասիրութի Տն Ստեփան-
նոսի վարդապետի Ազոնց՝ Արհիեպիսկո-

պոսի և Աբբայի : Տպագրեալ յամի 1817 :
Տե՛ս և Աշխարհագրութի :

Հաւատով խոստովանիմ :

Ազօթք յօրինեալ 'ի սբն Ներսիսէ Շնորհալուոյ, և թարգմանեալ 'ի հայ բնագրէ յայլ և այլ լեզուս : Նախ՝ տպագրեցաւ չորեքտասան լեզուաւ, յամի 1815 : Երկրորդ՝ վեշտասան լեզուաւ, յամի 1818 : Երրորդ՝ այժմ՝ քսան և չորս լեզուաւ, յամի 1823 . որ է ընտիր քան զառաջին տպագրութիան, աղնիւ թղթով, և բուն նշանազրովք իւրաքանչիւր լեզուաց :

Հեգերէն :

Առաջին կանոն սաղմոսին տնատեալ, և բառքն բաժանեալ ըստ վանկից՝ 'ի պէտս մանկանց նորավարժից :

Հին Հայաստան :

Աշխարհագրական ստորագրութի մեծին Հայոց ըն հին և ըստ միջին դարու անուանեալ ժամանակաց, քաղեալ 'ի գրոց մատենագրաց մերոց և այլոց ազգաց, բաղում քննութիւն տեղեացն և դրից : Աշխատասիրեալ 'ի Հ. Ղուկաս վարդապետէ Ինձիճեան : Տպագրեալ յամի 1822 :

Հիւսեակ բարեբանութեանց սբ անճաճնին :

Ներբող առ սբ Աճաճինն 'ի բազում
զլուխս բաժանեալ, և տասն բանք դովես,
տից առ սբ Աճաճայրն Յովսէփ. քաղեալ
'ի բանից անճիմաստ վարդապետաց 'ի Հ.
Մատթէոս վարդապետէ Եւզոկիացւոյ :
Տպագրեալ յամի 1775 :

Հմտութի մանկանց :

† Բաժանեալ 'ի չորս փոքրիկ հատորս .
յորս հարցմամբք և պատասխանեօք առա-
ջի դնին մանկանց նախկին սկզբունք և
հարկաւոր գիտելիք 'ի լեզու աշխարհա-
բառ . 'ի 72 դասս կամ համարս բաժա-
նեալ 'ի դիւրութի նորավարժից : Յօրի-
նեալ 'ի Հ. Մինաս վարդապետէ Բժըշ-
կեան . տպագրեալ յամի 1818 :

Հրահանգ եօթնեկի :

Ազօթադիրք, յորում են զանազան ազօթք
վասն իւրաքանչիւր աւուրց եօթնեկի, և
կրթութի հողեօր գործոց բարեպաշտու-
թե : Յօրինեալ 'ի Հ. Միքայէլ վարդա-
պետէ Չաւէեան . տպագրեալ յամի 1802 :

Հրաշից Ծր Խժածնի :

Չանաղան պատմութիւնք սքանչելեաց սէյ
 Կուսին : Հաւաքեալ թարգմանութիւնք 'ի
 Հ . Չաբարիա վարդապետէ Ալէքսա-
 նեան : Տպագրեալ յամի 1772 :

Չայն Ք'սի :

Ազդու խրատք 'ի գիմաց Ք'սի առ Հաւա-
 տացեալ Հոգի , և Չանաղան աղօթք առ
 Ք'սի : Արարեալ Տն Մխիթարայ վարդա-
 պետի և Աբբայի . տպագրեալ յամի 1753 :

Պ Վազար փարպեցի :

Պատմութիւնք գրեալ 'ի Վազարայ փարպեց-
 ւոյ , սկսեալ 'ի բաժանմանէ թագաւո-
 ռութեւն Արշակունեաց մինչ ցոր մարդպա-
 նութեւն մամիկոնեանն Վահանայ : Ընտիր
 է մատենագիրս 'ի բացատրութիւն սովո-
 թական հայերէն զրուցաց : Տպագրեալ յա-
 մի 1795 :

Ղաշոց գիրք :

† Որ է կարգաւորութիւն ընթերցուածոց
 Հայաստանեայց եկեղեցւոյ : Տպագրեալ
 յամի 1686 , մեծադիր և խոշորագիր , բա-
 ժանեալ հասարակօրէն յերիս հատորս :

Նարտասանութի :

Բովանդակեալ 'ի հինգ դիրս . յօրինեալ ըստ շաւղաց երևելի և մեծանուն հեղի նակաց ճարտասանութե . և ճոխացուցեալ յաճախութբ ընտիր ընտիր օրինակաց նախնի հոյակապ լեզուագէտ մատենադրաց Հայկազեանս ազգի : Հարադրեալ Տն Ստեփաննոսի վարդապետի Ազոնց՝ Արքեպիսկոպոսի և Աբբայի : Տպագրեալ յամի 1775 :

Նեմարան գիտելեաց :

Համառօտ տեղեկութի ամենայն ուսումնական գիտելեաց . յօրինեալ ոտանաւոր չափմամբ՝ հանդերձ ծանօթութեամբք և տախտակօք պատկերաց , 'ի Հ . Մինաս վարդապետէ Բժշկեան : Տպագրեալ երկիցս՝ յամի 1815, և 1818 :

Մանրանկար կմ՝ Սինիաթուռա :

Այն է ուսումն մանր նկարելոյ զպատկերս և զայլ ամենայն առարկայս՝ հանդերձ տախտակօք պատկերաց : Յօրինեալ 'ի Հ . Իգնատիոս վարդապետէ Փափազեան . տպագրեալ յամի 1815 :

Մեկնութիւն աւետարանին

Մատթէի :

Յօրինեալ ընդարձակ և գեղեցիկ վարդապետութիւնն ՚ի Գերապատիւ Տաբունապետէն մերմէ Մխիթարայ Աբբայէ . յորում գոն և կարևոր բացատրութիւնք ՚ի վերայ ինչ ինչ խնդրոց հաւատոյ : Տպագրեալ յամի 1737 :

Մեկնութիւն Արդոց Երգոյն :

Յօրինեալ ՚ի սէյն Գրիգորէ նարեկացւոյ համառօտ և խմաստալից բանիւ, պարզ ու ճով, և գեղեցիկ հայկաբանութիւնք : Տպագրեալ յամի 1789 :

Մեկնութիւն Ժողովողի :

Բացատրութիւն Ժողովող գրոցն Սողովմանի : Արարեալ Տն Մխիթարայ մեծի Աբբայի . տպագրեալ յամի 1736 :

Մեկնութիւն չորեքտասան Թղթոցն Պօղոսի :

Այն է ճոխ և գեղեցիկ բացատրութիւն բանից առաքելոյն՝ բաժանեալ յերիս մեծ

Հատորս . յորում են կարևոր տեղեկու-
թիւնք անձաբանական զխտութեանց և ե-
կեղեցական հմտութեց . և զանազանու-
թիք ամենայն թարգմանութեց և հայե-
րէն զըջազիր օրինակաց թղթոց առաքե-
լոյն : Արարեալ 'ի Հ . Գաբրիէլ Աթո-
ռակալ վարդապետէ Աւետիքեան : ան հա-
տորն տպագրեցաւ յամի 1806 . իսկ թ և ի
հատորքն 'ի 1811 . և 'ի 1812 :

Մեկնութիւն Սաղմոսաց :

Բաժանեալ 'ի տասն հատորս , ընդարձակ
և զիւրիմաց բացատրութիւն կարագրա-
կան և այլաբանական իմացուածոց ութ-
կանոնաց Սաղմոսին : Աշխատասիրեալ 'ի
Հ . Միքայէլ վարդապետէ Չամչեան :
Մինչև ցարդ տպագրեալ են ութ հա-
տորք՝ սկսեալ յամէն 1815 : Մնայ տպա-
գրութիւն ան հատորոյն , որ է ներածութիւն
մեկնութե սաղմոսաց . և թ հատորոյն , որ
է համեմատութիւն ընդ եբրայական բնա-
գրին :

Մեսրոպեան տառք :

Որ է դաղափար հայկական Մեսրոպեան
Գրոց , որ այժմ անուանի Գլխագիր , բա-
ցայայտեալ ճշգրիտ կանոնօք համեմատու-
թեց , և զձագրեալ 'ի վեշտասան աստի-
ճանս չափոյ մեծութե : Փորագրեալ է բո-

վանդակն ՚ի վերայ պղնձոյ ՚ի յօւթ տալստակս . յամին 1816 :

Մխիթար դօշ :

Յորում են Առակք Մխիթար վարդապետի Գօշ անուանելոյ, և խրատական Ոտանաւորք սքն Ներսիսի Շնորհալոյն և Արապետ վարդապետի՝ ՚ի հրահանգս ուսումնասէր համբաղաց : Տպագրեալ յամի 1790 :

Մշտնջենաւոր պարզատօմար :

Այսինքն է՝ աղիւսակեալ շարագասութի ամենայն տօնից տէրունականաց և սքն և աւուրց պահոց, յարմարեալ գնօսին ՚ի վերայ աւուրց ամսոյ՝ ըստ բերելոյ իւրաքանչիւր տարեգրոց, հանդերձ տօնացուցիւ : Աշխատասիրեալ ՚ի Հ. Վրթանէս վարդապետէ Ասկէրեան . տպագրեալ յամի 1782 :

Մտածութիւնք

՚ի վերայ եօլն ցառոց սք Մ. Թաճնէ :

Արարեալ ՚ի Հ. Գարրիէլ Աթոռակալ վարդապետէ Աւետիքեան՝ գրաբառ և աշխարհաբառ լեզուաւ . տպագրեալ յամի 1810 :

Մտածութիւնք

Չարչարանաց քննութեայ յսի քննի քննի ։

Արարեալ 'ի Հ. Մատթէոս վարդապետէ
Եւդոկիացւոյ. և տպագրեալ յամի 1759 ։

Յայտնութիւն անձգիտութիւն ։

Յորում յայտնաբանին համառօտ հարց-
մամբք և պատասխանեօք կարևոր գիտելիք
դնայ, և հարկաւոր կանոնք քրիստոնէական
հաւատոյ. բաժանեալ 'ի ծէ կիւրակէս
տարւոյն, և 'ի հինգ տաղաւարս ։ Յօրին-
եալ յաշխարհաբառ լեզու 'ի Հ. Մինաս
վարդապետէ Բժշկեան ։ Տպագրեալ յա-
մին 1820 ։

Յարացոյց ասպաշխարողի ։

† Որ է մեկնութի Ողորմեա՛ ինձ անձ սաղ-
մոսի, հանդերձ համառօտ պատմութիւն վա-
րուց մարգարէին Դաւթի, առ 'ի յորդոր
և քաջալեր ասպաշխարողաց ։ Թարգմանեալ
'ի Պետրոս վարդապետէ Թխֆիլիպեցւոյ. և
սրբագրութիւն 'ի լոյս ընծայեալ 'ի Գերա-
պատիւ Մխիթարայ Աբբայէ ։ Տպագրեւ
յամի 1731 ։

Յուհաննէս Խմաստասէր :

Այն է ճառ Յուհաննու Խմաստասիրի Օճնեցւոյ հայոց կաթողիկոսի՝ ընդդէմ երեսութականաց, դտեալ յարքունի գրութան Փարիզու : Ի լոյս ընծայեցաւ ծանօթութիւն ի Հ. Մկրտիչ վարդապետէ Աւգերեան, տպագրեալ յամի 1807 :

— Նոյն ճառ վերստին տպագրեցաւ յամի 1816. հանդերձ լատիներէն թարգմանութիւն և յաւելուածով ծանօթութեանց՝ ի նոյն Հ. Մկրտիչ վարդապետէ Աւգերեան :

Յուհան Ոսկերեան :

Տես Ոսկերեան :

Նարեկ :

Աղօթագիրք արարեալ ի սքն Քրիզոստոմոսի Նարեկացւոյ. տպագրեալ երիցս մանրագիր՝ ի 1789. 1795. 1807 :

Նարեկ պատկերազարդ :

Ի նոյնպէս աղօթագիրք հաւաքեալ յաղօթից և ի ճառից նորին սքն Քրիզոստոմոսի Նարեկացւոյ, յարմարեալ ի վերայ աւուրց շարաթու, և վայելուչ պատկերօք զար-

դարեալ : Արկին է տպագրութի սորին մեջակ գրութի . առաջինն 'ի 1763 ամին . խնկերկրորդն 'ի 1804 . յորում յաւելան 'ի վերջոյ և տաղք և դանձք նորին սէյ՝ հանդերձ տարբերութիք ձեռագիր օրինակաց :

Նարեկի լուծմունք :

Բացատրութի միտին բանից և խմաստից վերոյասացեալ աղօթագրոց սէյն Գրիգորի նարեկացոյ՝ 'ի նպաստ բարեսէր աղօթաւորաց . յորում է և առանձին բացախօսութի 'ի հատուած ինչ գումարք խաբից ներբողի սէյ Աճաճնին : Արարեալ 'ի Հ. Գաբրիէլ Աթոռակալ վարդապետէ Աւետիքեան : Տպագրեալ յամի 1801 :

Նիւթ բժշկական :

Որ է համառօտ ստորագրութի բնական իրաց , բուսոց , հանքաց ևն , որք 'ի գործածին 'ի դեղորայս : Յորում գտանին և կարեոր գիտելիք և խրատք 'ի պահպանութիւն առողջութե : Արարեալ 'ի Պարոն Յովակիմ Բժշկէ Օղուլուխեան 'ի լեզու աշխարհաբառ : Տպագրեալ յամի 1806 :

Նոր կտակարան :

Չորեքին սբ Աւետարանք , Գործք առաքելոց , չորեքտասան Թուղթք Պօղոսի , և

Կաթողիկէայք , հանդերձ յայտնութիւն
Յովհաննու . տպագրեալ 'ի բնմ հուազս :

Նուադարան օրհնութեց :

Մեկնութի աւագ օրհնութեց սաղմոսա-
րանին , ես և որոց ենն արտաքոյ նր 'ի նբ
գիրս . համեմատեալ ընդ եբբայական բնա-
գրի և ի թարգմանութիս այլ և այլ աղ-
գաց . հանդերձ յարմարագրութի բանից
աւագ օրհնութեցն շարականի : Արարեալ
'ի Հ . Միքայէլ վարդապետէ Չամչեանէ :
Տպագրեալ յամի 1801 :

Ոսկերերան :

Հատընտիր 'ի գերաշխարհիկ դործոց սբց
վարդապետիս՝ Գիրք , և Ճառք և Ներբո-
ղեանք . թարգմանեալ 'ի հայ բարբառ 'ի
յոյն բնագրէն , և լուսաբանեալ հանդերձ
նախագրութիք և ծանօթութեամբք՝ 'ի
Հ . Եղիա վարդապետէ Թովմաճանեանէ :
Տպագրեալ յերկուս հատորս՝ յամի 1818 :

Ուղղեծուծ անճարանութի :

† Համառօտութի Աճաբանական ղտու-
թի . թարգմանեալ 'ի Պետրոս վարդապե-
տէ Թիֆլիզեցւոյ . տպագրեալ յամի 1748 :

Ուսումնականութի նաւուղղութի :

Յորում բովանդակին նմ ուսմունք պատշաճեալք առ նաւուղղութի և առ անմուլար ճանապարհորդութի ՚ի խորս ծովու : Գոն և զանազան աղիւսակք նշանակաց՝ կարգեալք ՚ի պէտս այսր ուսման, հանգերձ բազում տախտակօք պատկերաց : Աշխատասիրեալ ՚ի Հ. Ղուկաս վարդապետէ Օղուլլուխեան. և տպագրեալ յամի 1809 :

Պաշտօն սբ Կուսին :

Այն է աղօթագիրք սբ Աճաճնի. յորում են ամսական մտածութիք, և այլ պաշտօնք ջերմեռանդականք առ սբ Կոյս Աճաճինն՝ յաշխարհաբառ լեղու : Աշխատասիրեալ ՚ի Հ. Իզնատիոս վարդապետէ Փափաղեան. տպագրեալ յամի 1818 :

Պատկեր տօնից սբ Աճաճնի :

Յորում են ինն ճառք ներբողականք՝ խորհրդաւոր յարմարութի բանից սբ գրոց, վն տօնախմբունց սբ Կուսին : Յաւելեալ ՚ի վերջոյ և ճառ տասներորդ ՚ի գովեստ սբյն Յովսէփայ. և զարդարեալ է դեղեցիկ պատկերօք : Յօրինեալ ՚ի Հ. Միքայէլ

վարդապետէ Չամչեան . տպագրեալ յամին 1805 :

Պատմութի Մ^Եճաշունչնք գրոց :

Որ է համառօտութի պատմութեց հին և նոր կրօնարանաց . յօրինեալ յաշխարհաբառ լեզու 'ի Հ . Յովհաննէս վրդպտէ Չօհրապեան . տպագրեալ յամին 1803 :
Երկրորդ անգամ տպագրեցաւ յամի 1805 ուղղագրութի և յաւելուածով :

Պատմութի Պահմազ զուլի խանին :

Այն է պատմութի պատերազմաց Քահմազին , և ստորագրութի ներքին կողմանց պարսկաստանի : Յօրինեալ 'ի տաճկական բարբառ 'ի դամպուրի Յարութիէ . տպագրեալ յամին 1800 :

Պատմութի Հայոց :

Սկսեալ 'ի սկզբանէ աշխարհի մինչև ցամտն 1784 : Բովանդակեալ 'ի վեց գիրս և բաժանեալ յերիս հատորս . յորս աւանդի պատմութի ազգիս համեմատութի զանազան մատենագրաց մերոց և այլոց ազգաց . կարգաւորաբար գնելով զգործս նահապետաց , թագաւորաց , իշխանաց և կաթողիկոսաց ազգիս հայոց : Գոյ 'ի վերջին

Հատորի և ժամանակագրութի հանդերձ
աղիւսակօք այլևայլ թուականաց : Յօրի-
նեալ 'ի Հ . Միքայէլ վարդապետէ Չամ-
չեան : Տպագրեալ յամի տն 1784, 85,
և 86 :

Պատմութիւն Հռովմէական :

Արարեալ Ռօլէնի դաղղիացւոյ 'ի հիմնաբ-
կութէ հռովմայ մինչև 'ի վախճան հասա-
րակապետութեն . բաժանեալ 'ի վեց հա-
տորս , հանդերձ ծանօթութիւնք , և զարգա-
րեալ պատկերօք . գործ ընտիր և օգտակար
ամենեցուն , և լի բազում հմտութեամբք :
Թարգմանեալ յիտալական թարգմանու-
թենէ 'ի Հ . Վրթանէս վարդապետէ Աս-
կերեան . և բաղդատեալ ընդ գաղղիական
բնագրին՝ յաւելմամբ ծանօթութեցն 'ի Հ .
Մանուէլ վարդապետէ Զախճակեան :
Տպագրեալ յամի 1816 . և 1817 :

Պատմութի Պոնտոսի :

Յորում ստորագրին նորոգ աշխարհագրա-
կան քննութիւն շրջակայ քաղաքք և տեղիք
սեաւ ծովուն . դնելով նաև զհնութիս և
զլիշատակարանս գտեալս 'ի քաղաքս ինչ ,
'ի լեզու աշխարհաբառ : Ռւնի 'ի վերջոյ և
աշխարհացոյց մեծ նոյն սեաւ ծովուն , նշա-
նակեալ 'ի նմա և զտաճկական անուանս
քաղաքացն բուն գրով նոցին : Աշխա-

տասիրեալ 'ի Հ. Մինաս վարդապետէ
Բժշկեան. տպագրեալ յամի 1819:

Պատմութիւն և վարք Ռօպէնսոնի :

Յորում զանազան դիպուածովք ստուե-
րագրին փորձանք մարդկային կենացս, 'ի
պէտս խնամոտ դաստիարակութե ման-
կանց և 'ի խրատ ծնողաց. թարգմանեալ
յաշխարհաբառ լեզու 'ի Հ. Մինաս
վարդապետէ Բժշկեան: Տպագրեալ յամի
1817:

**Պատմութիւն վարուց Մխիթարայ
Աբբայի :**

Այն է անցք և պատմութիւն կենաց բարե-
յիշատակ Հօր մեր մեծի Մխիթարայ Աբ-
բայի: Յօրինեալ Տն Ստեփաննոսի վիպտի
Ադոնց՝ Արհիեպիսկոպոսի և Աբբայի:
Տպագրեալ յամի 1810:

— Գոյ և Համառօտ նկարագիր Մխիթա-
րեան Միաբանութեն՝ հանդերձ հակիրճ
պատմութիւն վարուց, և ճիշտ կենդանա-
դրաւ Մխիթարայ Աբբայի, և պատկե-
րաւ կղզւոյն սրբոյն Ղազարու: Յօրինեալ
'ի հայ և յիտալական բարբառ 'ի Հ. Յա-
րութիւն վարդապետէ Ազերեան: Տպա-
գրեալ յամին 1819:

Պարտեզ :

Որ է զիրք զանազան աղօթից և խնդրուածոց՝ ՚ի պէտս բարեպաշտից : Տպագրեալ ՚ի բազում նուագս, այլ վերջին տպագրութիւն՝ յամին 1823. որ է փոքրագիր և մանրագիր, գեղեցիկ է՝ եթէ ըստ աղնուութե պատկերացն, և եթէ ըստ այլ հանգամանաց :

Պիտոյից :

Հետորական նախակրթութիւնք սբջ քերթողահօր մերոյ Մովսէսի Խորենացոյ : Այն է ուսումն ճարտասանութե՝ հետևողութեամբ նախնի վարժապետաց յունաց : Տպագրեալ հանդերձ ծանօթութեք առապելեաց, և լուսաբանութե՞ դժուարիմաց բանից՝ ՚ի ձեռն Հ. Յովհաննու վարդապետի Զօհրապեան. յամի 1796 :

Պնակ այբուբենից :

Փորագրեալ ՚ի վէնէտիկ ՚ի պէտս մանկանց :

Պսակ Կուսին :

Նուիրմունք զանազան աղօթից՝ հանդերձ խորհրդածութեք՝ ՚ի յիշատակ եօթն ցա.

ւոց սբ Աճաճնին . և ՚ի պատիւ եօթն
 խնդութեց նորին : Արարեալ ՚ի Հ. Յա-
 կոբ վարդապետէ Ստեփանեան : Տպա-
 գրեալ յամին 1794 :

Ուօլէն :

Տես Պատմութի Հռովմէական :

Ուօտրիկվէց :

Որ է գիրք կրթութեւն քրիստոնէական և կրօ-
 նաւորական կատարելութեւն : ՚ի զրուածոց
 այսր հեղինակի տպագրեալ են երեք ճառք
 և եթ . այսինքն ճառ Խոնարհութեւն , Հա-
 մակերպութեան , և կրօնաւորական երից
 ուխտից , ՚ի ձեռն Գերապատիւ Մխի-
 թարայ Աբբայի . յամին 1741 , և 42 :

Ճառն Համակերպութեւն նորոգ թարգ-
 մանեցաւ ըստ յտակ հայկաբանութեւն ՚ի
 Հ. Գաբրիէլ Աթոռակալ վարդապետէ
 Աւետիքեան . տպագրեալ յամին 1823 :

Սալեզայի :

† Ներածութի հոգևոր կենաց , յօրինեալ
 ՚ի սբն Ֆրանչիսկոսէ սալեղեան ՚ի պէտս
 քրիստոնէից աշխարհականաց . և թարգ-
 մանեալ ՚ի Սարգիս վարդապետէ Արքե-
 պիսկոպոսէ Սառաֆեան : Տպագրեալ յա-
 մի 1748 :

Սաղմոս :

Մեծ դրիւք և խոշորադիր՝ տպագրեալ 'ի վերայ սպիտակ և կապոյտ թղթոյ յամին 1786 :

— Սաղմոս միջակ դրիւք, տպագրեալ յայլ և այլ նուագս. յորում որպէս և յառաջինսն գտանի և համառօտութի հետոյ տունարին, որով վարի ազգս հայոց :

— Սաղմոս փոքրադիր և մանրադիր՝ տպագրեալ յայլ և այլ ժամանակս : Այլ վերջին տպագրութին որ եղև 'ի 1820, դերազանցէ քան զառաջինսն, զարդարեալ և գեղեցիկ պատկերօք :

Սեղան խնկոց :

Աղօթադիրք տէրունական տօնից և ամենայն կիւրակէից . յօրինեալ ճառական բանիւ և այլաբանական խորհրդածութիւք, 'ի Հ. Միքայէլ վարդապետէ Չամչեան . տպագրեալ յամի 1817 :

Սկզբունք քրիստոնէական :

* Գիրք հոգևորական կրթութե՛ն 'ի պէտս բարի Քրիստոնէից . թարգմանեալ 'ի թէոզորոս վարդապետէ . տպագրեալ 'ի 1744 :

Ս արդարանի աղօթք :

Տպագրեալ 'ի զանազան դիրս բաղում անդամ :

Ս արք սբց :

Որ է լիակատար պատմութիւն սբց՝ զորս տօնէ եկեղեցի Հայաստանեայց, բաժանեալ 'ի ժբ՝ հատորս, հանդերձ ծանօթութեամբք և զանազան պատկերօք սրբոց . որոց վերջին հատորն է համառօտ պատմութիւ վարուց սբց՝ յիշատակելեաց յայսմ աւուրս, և այլոց ծանօթ սրբոց՝ ը կարգի այբուբենից : Աշխատասիրեալ 'ի Հ. Մկրտիչ վարդապետէ Աւգերեան : Տպագրեալ յամի 1810 :

— Նոյնն՝ դարձեալ տպագրեալ է առանց ծանօթութեց մեծագիր միահատոր 'ի պէտս եկեղեցեաց՝ 'ի նոյն 1810 ամին :

Ս արք սբյն Գրիգորի լուսաւորչի :

† Արարեալ 'ի Հ. Մատթէոս վարդապետէ Եւդոկիացւոյ . տպագրեալ յամին 1749 :

Վարք սեյն Անտոնի արքայի :

Արարեալ 'ի սեյն Աթանասէ Ազեքսան, դրու հայրապետէ . և նորոգ թարգմանեալ 'ի լատինէ 'ի Հ . Բարսեղ վարդապետէ Լաստիւեան . տպագրեալ յամի 1794 :
 — Յաւելուած բանից և գործոց նորին սեյն հօրն , որք պատմին յայլոց մատենադրաց : Աշխատասիրեալ 'ի նոյն հեղինակէ . և տպագրեալ յամի 1800 :

Վարք սեյն Ալեքսիանոսի :

Յօրինեալ աշխարհաբառ լեզուաւ , և տպագրեալ յամի 1800 :

Վարք սեյն Յովհաննու Ա.Յ. :

* Որ է պատմութի հիմնագրի կրօնաւորացն , որք դարման տանին հիւանդաց . թարգմանեալ 'ի Յովնան Եպիսկոպոսէ Սեբաստացւոյ . տպագրեալ յամի 1724 :

Վկայութիք

Գլխաւորութի Պէտրոսի առաքելոյն :

* Որ է քաղուածք վկայութեց , որք զտաւ նին 'ի գիրս Վարդապետաց աղգիս մերոյ 'ի վերայ գլխաւորութե սեյն Պետրոսի :

առաքելոյն և յաջորդաց նորին : Թարգ-
մանեալ 'ի լատին լեզու 'ի Հ. Մկրտիչ
վարդապետէ Աւգերեան : Տպագրեալ եր-
կիջեան հայ և լատին՝ յամի 1804 :

Տարեգրութի :

* Չանազան տետրակք տպագրեալք յայլ
և այլ ժամանակս , յորս պատմին աշխար-
հաբառ լեզուաւ քաղաքական դիպուածք ,
բանասիրական տեղեկութիք , պատերազ-
մունք տէրութեց և այլ բազում գիտելիք :
Արարեալ 'ի Հ. Ղուկաս վարդապետէ
Ինճիճեան :

Տեսարան աշխարհի :

Այն է՝ զուարճալի և կարևոր տեղեկութիք
'ի վերայ բնական իրաց , զգայուն կենդա-
նեաց և իմացական բնութես , այսինքն
մարդկան և հրեշտակաց . բաժանեալ յե-
րիս գիրս : Յօրինեալ 'ի Հ. Յակոբ վար-
դապետէ Ստեփանեան : Տպագրեալ յամի
1810 :

Տեսութի համառօտ :

* Որ է համառօտ ուսումն աշխարհագրու-
թե՛հ՝ հանդերձ ստորագրութեամբ ամենայն
մասանց աշխարհաց , նմ՝ թագաւորութեց ,
զաւառաց , և իւրաքանչիւր բերոց : Յօրի-

նեալ 'ի Հ. Ղուկաս վարդապետէ Ինձի-
ճեան . տպագրեալ յամի 1791 :

Տեսութի Մճաշունչ սբ գրոց :

Որ է բովանդակութի պատմութեց հին
կտակարանին մեկնորէն պարզաբանութի,
և հարկաւոր քննութեամբ ժամանակա-
դրական դիտելեաց, վասն դիւրիմաց առ-
նելոյ զնոյն 'ի պէտս ամենեցուն . բաժա-
նեալ 'ի չորս հատորս : Աշխատասիրեալ
Տն Ստեփանոսի վարդապետի Ազոնց՝ Աբբ-
եպիսկոպոսի և Աբբայի : Տպագրեալ յա-
մին 1819 :

Տետրակ հոգևոր խաղու :

Արարեալ Տն Մխիթարայ մեծի Աբբայի
'ի պէտս մանկանց . տպագրեալ բազում
պատկերօք՝ յամին 1775 :

Տետրակ ճանապարհորդութի

ընդ արեւելեան հնդկաստան :

Այն է ճանապարհորդութիւն Թաշա-
անուն Յնեան Աստեղաբաշխի դէպ 'ի
Շիամ : Ծաղկաբաղ հաւաքեալ 'ի զանա-
զան պատմագրաց 'ի ձեռն Հ. Մատաթիա
վարդապետի Փիւսկիւլճեան աշխարհաբա-
լեղուաւ . տպագրեալ յամի 1815 :

Տետրակ ներողութեց :

† Հաւաքեալ 'ի Սօֆեալեան Սահակ վարդապետէ 'ի տաճկական լեզու. տպագրեալ յամի 1791 :

Տետրակ սպասաւորութե :

Որ է դպրութի սրբոյ պատարագին :

Տետրակ օղապարիկ գնտոյ :

* Որ է պատմութի օղագնաց ճանապարհորդութե՝ առաջին գտողաց զայս հնարս : Արարեալ 'ի Հ. Եղիա վարդապետէ 'ին տաղեան. տպագրեալ յամի 1785 :

Տոմարագիտութի լէհանուր ,

Էէեղեցական և խաչատրական :

Յորում գտանին նամ տեղեկութիւնք կարեորք և պիտանիք յուսումն գիտութեա , դիւրացուցեալ ևս 'ի ձեռն բազում աղիւսակաց : Գոն ևս մասնաւոր գիտելիք նոր Տոմարին և ծռազատկին : Յօրինեալ 'ի Հ. Խաչատուր վարդապետէ Սիւրմէլեան. տպագրեալ յամի 1818 :

Տումար սթյն 1 Էոնի :

Յորում է կոնդակ սրբոյն Լէոնի հայրապետի առ Փլաբիանոս եպիսկոպոս կոստանդնուպոլսի . և Սահման նք ժողովոյն Քաղկեդոնի : Թարգմանեալ 'ի Լատին և 'ի յոյն լեզուաց 'ի հայ բարբառ 'ի 2 . Մկրտիչ վարդապետէ Աւգերեան . յորում են և համաձայն վկայութիք բանից հարց մերոց և սրբոյն Կիւրղի : Տպագրեալ եռալեզու՝ յամի 1805 :

Տօնացոյց :

Այն է ցուցակ տօնից և եկեղեցական արարողութեց հայաստանեայց եկեղեցւոյ . տպագրեալ յամի 1782 : Տես և Մշտնջենաւոր պարզատումար :

Յուցակ աւուրց լուսնի :

Որ է պատկեր տարեկան շրջաբերութեան լուսնի՝ ըն աւուրց իւրաքանչիւր ամսոյ :

Փիլիսոփայութի :

Բաժանեալ 'ի չորս հատորս . այն է Տրամաբանութի, Բնաբանութի, Համաբնաբանութի և Բարոյական : Յօրինեալ յԱնտոնէ Կովզնոյ , և թարգմանեալ 'ի 2 .

Վրթանէս վարդապետէ Ասկերեան. տպագրեալ յամի 1750, և 51:

Փիլոն Եբրայեցի:

Երեք ճառք նր յազագո Նախախնամուն և կենդանեաց՝ որք պահասին ՚ի յոյն և ՚ի լատինն, յեղեալ այժմ՚ի լատին բարբառ ՚ի Հ. Մկրտիչ վարդապետէ Ազգերեան՝ ՚ի հին հայ թարգմանուէ արարելոյ ՚ի յոյն բնագրէ: Տպագրեալ հայերէն, լատիներէն և հատուկտիր մնացուածովք յունականին՝ յամի 1822:

Քաղաքավարութե գիրք:

Աւանդին ՚ի սմա կանոնք մարդկային կենակցութե օգտակար և պիտանի առ ամենայն մարդ: Յաւելեալ ՚ի վերջոյ և համառօտ բովանդակութի սորա աշխարհաբառ լեզուաւ ՚ի պէտս մանկանց. յօրինեալ ՚ի Հ. Իգնատիոս վարդապետէ Փափաղեան: Տպագրեալ յամի 1806:

Քաղկեդոնի Սահման:

Տես Տումար սէյն Լէոնի:

Քարոզ գիրք:

Համառօտ քարոզք յօրինեալք վկայութիք

սք գրոց և ընտիր բանիւք սրբոց հարց և վարդապետաց: Թարգմանեալ 'ի Հ. Աբր-
թանէս վարդապետէ Ասկէրեան. տպա-
գրեալ յամին 1781:

Քերականութիւնք հայկական լեզուի:

† Քերականութիւն Մխիթարայ մեծի
Աբբայի, 'ի լոյս ընծայեալ տպագրութիւն
յամին 1730 և 1770:

* Քերականութիւն Հ. Մելքայէլ վարդա-
պետի Չամչեան. յօրինեալ ըն նախնի ուղ-
ղախօսութե հայկապեան լեզուի. և տպա-
գրեալ յամի 1779:

* Գարձեալ նորին Քերականութիւն հա-
մառօտ՝ տպագրեալ յամի 1801:

Քերականութիւն Հ. Գաբրիէլ Աթոռա-
կալ վարդապետի Աւետիքեան. յօրինեալ
նորոգ քննութեամբ և կարգաւ, 'ի դիւ-
րութի ուսանողաց. առաջին փորքն յաշ-
խարհաբառ լեզու, իսկ երկրորդն 'ի գրոց
բարբառ. և տպագրեալ յամի 1815:

—Նորին գարձեալ Քերականութիւն հա-
մառօտ յաշխարհաբառ լեզու՝ 'ի դիւրին
լարժութի ուսանողաց. տպագրեալ յամի
1819:

—Նոյն Քերականութիւն համառօտ յե-
ղեալ նորոգ 'ի գրաբառ՝ 'ի նոյն Հեղինա-
կէն. տպագրեալ 'ի 1823:

Քերականութիւն Խտալական
լեզուի :

* Քերականութիւն Աթանաս վարդապետի . յօրինեալ 'ի նմանէ գրաբառ և տաճկերէն բացատրութեամբ . տպագրեալ յամի 1774 :

Քերականութիւն Թօսկանեան լեզուի : Յորում աւանդին այլ և այլ կանոնք խտալական լեզուի 'ի գրոց բարբառ՝ հանդերձ տաճկական թարգմանութեամբ . նոյնպէս կրթութիւնք խտալական զրուցաց և ողջունագրոց . որպէս և յիտալական և 'ի հայ լեզու բանք առականորք : Արարեալ 'ի Հ. Գաբրիէլ Աթոռակալ վարդապետէ Աւետիքեան . տպագրեալ յամի 1792 :

Քերականութիւն անգղիարէն և
հայերէն :

Յօրինեալ համառօտ և պարզ ոճով , ամփոփելով զամենայն կարևոր գիտելիս անգղիական լեզուին՝ 'ի վարժութիւն հայոց , 'ի Հ. Յարութիւն վարդապետէ Ազգերեան : Տպագրեալ յամի 1816 :

Վերականութի հայերէն և անգլիարէն :

Յորում համառօտիւ աւանդին առաջին սկզբունք և նախնական կանոնք հայկական լեզուիս՝ ՚ի վարժութի անգղիացւոց : ՚ի վերջոյ դոյ հաւաքումն հատընտիր բանից հեղինակացն հայոց . աշխատասիրեալ ՚ի նոյն հեղինակէ : Տպագրեալ յամի 1819 :

Վերականութի Գաղղիական լեզուի :

Յորում լիով համառօտին կարևոր կանոնք այնր լեզուի՝ ճոխ օրինակօք , հանդերձ հակիրճ յաւելուածով յաղագս շտիաբերութեան Գաղղիական ոտանաւորաց : Յօրինեալ ՚ի Հ . Աբսէն վարդապետէ Անթիմոսեան . տպագրեալ յամի 1821 :

Վրխատոնէական վարդապետութի :

Յօրինեալ ՚ի Մխիթարայ մեծէ Աբբայէ աշխարհաբառ լեզուաւ . յորում են և տաղք և շարականք ասացեալք ՚ի նմանէ . տպագրեալ երիցս՝ յամի 1727 . 1732 . 1771 :

Դարձեալ , յօրինեալ ՚ի նմանէ ՚ի դրոց

բարբառ վն մանկանց նորավարժից . յորում գոյ և այբբենարան . տպագրեալ յամի 1725 . և 1750 :

Քրիստոնէական վարդապետութի համառօտ ՚ի պէտս սերտողութն մանկանց յաշխարհաբառ լեզու . արարեալ ՚ի Հ . Չաբարիա վարդապետէ Ալէքսանեան . տպագրեալ յամի 1770 :

Միւս ևս՝ ոտանաւոր չափմամբ ՚ի գրոց բարբառ , ՚ի Հ . Մկրտիչ վարդապետէ Ալգեբեան . տպագրեալ յամի 1811 :

() րացոյց :

Տպագրեալ վասն իւրաքանչիւր տարւոյ . յորում ցուցանին նմ տօնք և պահք ազգիս հայոց : Այլ և ամիսք և երեւելի տօնք յունաց , լատինացւոց , հրէից , և տաճկաց , և ամիսք ազարիայի : Նաև ծնունդ և լրումն և քառորդք լուսնի : Եւ խաւարմունք լուսնի և արեղական : Առաջին աշխատասիրօղ սորա եղև Հ . Յակոբոս վարդապետ Չամչեան . սկսեալ յամէն 1757 :

